

Vreme je za nove konstruktivne glasove

Nakon sastanka u Gračanici, grupa organizacija civilnog društva sa Kosova i iz Srbije usvojila je sledeću zajedničku izjavu pozivajući na nove konstruktivne glasove – glasove koji gledaju u budućnost, istovremeno prepoznajući prošlost; glasove koji odlučno tragaju za partnerstvima i koalicijama mimo crvenih linija koje bi trebalo da ih definišu; glasove koji javno ustaju protiv ponižavajuće retorike i retorike koja izaziva podele.

Stalni ciklus eskalacije i deeskalacije u odnosima između Kosova i Srbije odraz je neuspeha političke mašte.

Energija uložena u suočavanje sa najnovijom krizom odvlači pažnju od hrpe gorućih pitanja koja neposredno utiču na svakodnevni život građana kako u Srbiji, tako i na Kosovu.

Već postoji trend da ljudi napuštaju Srbiju i Kosovo i ostale delove Zapadnog Balkana, posebno mladi. Kako se podižu nove barikade, tako se pakuju nove torbe. Vrlo malo njih će se verovatno vratiti. Budućnost naših zemalja će se živeti negde drugde.

Mnoge grupe koje se smatraju izvan spektra dijaloga Beograda i Prištine su fundamentalno ignorisane. Romska zajednica, na primer, je marginalizovana i u Srbiji i na Kosovu.

Sa izgledima da će nasilje biti izraženije nego što je to bio slučaj u celoj deceniji, vreme je da se čuju novi konstruktivni glasovi – glasovi koji gledaju u budućnost, istovremeno prepoznajući prošlost; glasovi koji odlučno tragaju za partnerstvima i koalicijama mimo crvenih linija koje bi trebalo da nas definišu; glasovi koji javno ustaju protiv ponižavajuće retorike i retorike koja izaziva podele.

Mi, dole potpisani, nastojimo da održimo kanale komunikacije koji smanjuju mogućnost nesporazuma

i dezinformacija. Prečesto smo razgovarali a da nismo razumevali jedni druge, insistirajući na važnosti jednog mišljenja, istovremeno potcenjujući ili potpuno ignorišući postojanje drugog.

Mislimo da razumemo detalje problema, ali ne uspevamo da razmotrimo kako ga razumeju ili vide druge zajednice. Svi treba da budemo posvećeni tome da slušamo otvorenih ušiju i otvorenog uma. Samo kada počnemo da delimo perspektive i percepcije naših zajednica možemo zakoračati ka zajedničkom putu ka budućnosti. Mnogi problemi sa kojima se suočavaju naše zajednice su skoro identični, ali mi retko prepoznavamo ovu činjenicu.

Ako je ikada bilo vreme za solidarnost u poslednjoj deceniji, onda je to upravo sada. Rat u Ukrajini je bolan podsetnik na mračnu realnost rata, iako nasleđe našeg ostaje i dalje nadohvat ruke.

Mir ne iziskuje samo reči, već slike i odnose koji otelotvoruju zajedništvo. Protivimo se svim neopravdanim projekcijama sile i svim narativima mržnje i podele. Budućnost Kosova i Srbije neizbežno su isprepletane, a sporazum o normalizaciji odnosa predstavlja presudan prvi korak u izgradnji boljeg sutra. Međutim, on je samo prvi korak.

Potpisnici

1. AKTIV
2. Balkan Forum
3. Beogradski Centar za bezbednosnu politiku (BCBP)
4. Centar za demokratiju i edukaciju – Preševska dolina
5. Centar za mir i toleranciju (CPT)
6. Centar za interdisciplinarnu studiju Balkana
7. Centar za zastupanje demokratske kulture (ACDC)
8. Community building Mitrovica (CBM)
9. Evropski fond za Balkan (European Fund for the Balkans)
10. Fondacija BFPE za odgovorno društvo (BFPE)
11. Forum za razvoj i multietničku saradnju (FDMC)
12. Građanske inicijative
13. Glas Roma, Aškalija i Egipćana (VoRAE)
14. Goraždevac Medijska grupa
15. Institut za teritorijalni ekonomski razvoj (InTer)
16. Inicijativa mladih za ljudska prava Srbija
17. Inicijativa mladih za ljudska prava Kosovo
18. Jelena Lončar, Docentkinja, Univerzitet u Beogradu
19. Kosovski centar za bezbednosne studije (KCSS)
20. Komitet pravnika za ljudska prava (YUCOM)
21. Local Peace, Leposavic
22. Milan Antonijević, Advokat
23. Nova društvena inicijativa (NSI)
24. NVO New Perspektiva
25. NVO Budi Aktivan 16, Preševo
26. NVO Integra
27. NVO Livrit, Preševo
28. Peer Educators Network (PEN)
29. Rahim Salihi, aktivista civilnog društva
30. Radio Peja
31. Radio Astra, Prizren
32. TV Prizreni, Prizren
33. RTV KIM
34. Valon Arifi, aktivista civilnog društva
35. Vjollca Krasnići, Profesor, Univerzitet u Prištini